

H I P S M

Situatia crescatoriei nationale

Ziarul nostru a inceput a publica situatia herghelilor de cai de pur sange englez din fară, în anul în curs. Aceasta publicatie are o mare importanta deoarece arata efectele si individualitatile pe care se poate sprijini crescatoria nationala, din care putem deduce perspectivele de dezvoltare si progres. Deasemenea prin aratarea productiei anuale a diferitelor iepe prasoitoare ne putem da seama de numărul si calitatea generala prezumata a elementelor destinate a lua loc în efectivele grajdurilor de curse.

Asemenea publicatii se fac în fiecare an de ziarele si revistele sportive din țările în care creșterea calului de pur sange englez este înfloritoare sau în desvoltare. Ele sunt urmărite pretutindeni cu un viu interes de foți cei preocupati de progresul rasei și de prosperitatea alergărilor de cai.

Urmărind în coloanele ziarului expunerea situatiilor actuale a herghelilor și crescătorilor nostri, vom avea o oglindă vie a situatiilor generale a creșterii calului de pur sange englez în România, în pragul anului 1953. Comparând cu trecutul, ne vom face o idee despre drumul parcurs.

Avem sub ochi, situatiile de acum 4-5 ani și cea de azi. În 1927, 1928, aveam herghelii, adevărate herghelii, cu etaloși și efective serioase de iepe prasoitoare, dela care se înregistra în fiecare an câte un număr foarte satisfăcător de produși, din care, bună parte erau apți să înfrunte cu succes proba publică.

Herghelia dela Albatros era încă în flință și mai dedea cai ca Nensuc; cea a d-lui I. Schlesinger era în picioare și păsea sigur; hergheliile dela Sasca, dela Preotești, aveau efective numeroase și destul de bine selectate. Alte herghelii cari jucau un rol însemnat, dar cu efective ceva mai mici, ca cea dela Afumatei a d-lui G. Negropontes, cea dela Balce, cea a d-lui J. de Kintzig, cea a d-lui P. Balaci, cea în formațiune a d-lui maior A. Rășanu, de care se legau atâtea speranțe, erau tot atâtea întemeieri ce păreau chemate la o propășire sigură.

Imprejurul acestor stabilimente fruntașe, se iveau diferite crescătorii mai modeste ca efective, dar uneori cuprinzând elemente de mare valoare, ca acelea a d-lor Barbu Catargi, general Moruzi, etc.; nucleul unor viitoare organizațiuni puternice. Și apoi micile crescătorii, pasionale, cărora mijloacele sau împrejurările particulare nu le îngăduiau să se întindă, dar cari totuși făceau sacrificii cu nădejdea, ce imboldește pe fiecare crescător, că într-o zi — dacă nu chiar îndată — va vedea pe Eclipsă redi-vivus zburlând în grădina lor. Situația de atunci se caracterizează prin nașterea lui Coșuin, care, dacă nu este un al doilea Eclipsă, a dovedit totuși că este un cal de mare clasă, capabil să înfrunte cu succes reprezentanții cei mai calificați ai unor turfuri apuse care au în spatele lor o lungă perioadă de desvoltare.

Putem spune că România și din punctul de vedere al producției calului de pur sange cași în multe alte privinți, a știut să se ridice într-un timp scurt la un nivel pe care alții nu l-au putut atinge decât cu sacrificii foarte mari și stăruiri îndelungate și continue. Cum ne găsim astăzi. Care este situația actuală a crescătoriei naționale? Grafie nepriceperii celor în mâinile cărora încăpuse, herghelia Albatros a dispărut. Instalațiile ridicate cu atâtea pricepere, dar și cu atâtea trudă și cheltuieli, de Alexandru Marghiloman, au rămas pustii și se macină de ruină.

Herghelia abia înjghebată a d-lui Rășanu a dispărut și ea fără urmă. Acela dela Sărățuica a d-lui Balaci s'a împrăștiat. Au dispărut și alte formațiuni mai puțin importante, ca acelea ale d-lor Grigorcea, Nirescher, Stulenberger, contele Teleki, Rigani, etc. Acum în urmă, ca o lăvrie formidabilă pentru crescatoria națională, a dispărut și herghelia Favara. Același important și deja glorioasă formațiune ce era chemată să joace rolul de frunte pe care-l îndeplinea în trecut herghelia dela Albatros, s'a risipit. Imprejurările economice și starea sănătății proprietarului ei au dus-o la un sfârșit prematur. Dispariția ei a constituit o lovitură formidabilă pentru crescatoria română nu numai prin desființarea unei organizațiuni de primul ordin, ci și prin faptul că animalele ce compuneau efectivul său au luat drumul pribegiei. Organele oficiale competente și în special Comisiunea superioară zootehnică au dat binevoitorul lor concurs pentru această operă de ruină.

Ce ne-a mai rămas? Mai nimic. Dacă este vorba de herghelii în sensul adevărat al cuvântului, adică de întreprinderi importante de producție a calului de pur sange englez, cu instalații temeinice proprii, armăsari de sange aleși după meritele arătate în probele publice și un efectiv mai

însemnat de iepe de prăsilă selecționate, nu vedem astăzi decât prea puține.

Herghelia dela Balce... Cu greu mai găsim altele. Sasca? Preotești? Poate; dar nu le mai vedem produși. Alargă ei probabil, dar nu-și știe nimeni. Tot asemenea și herghelia oltenască a d-lui colonel Săvoiu, cași avea apropiată de Capitală, a d-lui general Răzvan. Oarecari efective au ele, dar nu-i deajuns numai atât.

Rămân formațiuni reduse, bine organizate însă, ca vechea herghelie din pârile bănărene a d-lui J. de Kintzig, unde selecțiunea lasă de dorit; herghelia d-lui G. Negropontes, al cărui efectiv s'a redus simțitor; cea a d-lui Barbu Catargi, care în schimb s'a înmulțit; cea a d-lui general Moruzi; tânăra înjghebare, care s'a afirmat frumos dela început, a d-lui C. Pașac. Nu uităm nici noua formațiune dela Peris, care pare a fi erori în proporții importante, dar care pentru moment este încă în perioada de tatonare, mai bine zis de gestațiune. O gestațiune care nu știm cât va dura și nici cum se va sfârși. Cel care are în mâinile sale organizarea și conducerea și-a făcut probele. Priceperea, experiența, inteligența și sufletul nu lipsesc d-lui C. Diamantescu. Dacă ar fi nevoie numai de ele, desigur că viitorul hergheliei dela Peris ar fi strălucit. Efectivele tuturor acestor formațiuni, așa cum se găsesse astăzi, nu știm dacă fac ca număr și calitate, efectivul adunat la un loc al defunctelor herghelii Albatros și Favara.

Mai sunt încă câțiva mici crescători, cu una sau câteva pulnieri, adăpostite cu mijloace proprii sau aflate în pensie în formațiuni mai importante. Mulți dintre micii crescători au renunțat; nu-și mai dau iepele, dacă le mai au, la bătaia unor armăsari convenabili sau nici nu declară produși la secretariatul Jockey Clubului, pentru înscrierea în stud book.

Cei rămași par dezorientați. Prin dispariția formațiunilor de temelie se pare că au rămas fără nici un punct de sprijin. Inerția organelor oficiale față de împrejurările timpului li descurajează. Nu simt acolo nici un sprijin. Acțiunea Comisiunii superioare zootehnice, chemată prin menirea ei legală la apărarea intereselor crescătoriei naționale, dar care s'a arătat nu numai incapabilă de a-și îndeplini misiunea ci chiar direct dăunătoare, i-a umplut de amărăciune și de teamă. Un sentiment de nesiguranță i-a cuprins pe cei mai curajoși și mai entuziaști. Rezumând situația la sfârșitul anului 1952, bilanțul apare deficitar, nu numai din punct de vedere material, al efectivelor cari au scăzut sensibil, ci și din punct de vedere moral. Încrederea în organele de conducere și de ocrotire s'a zburzuit.

Ce este de făcut? O sporire a efectivelor herghelilor ce au mai rămas, apare ca o imposibilitate. Importanța de valoare sunt excluse. Din elementele depe turf, puțină merită de-a fi investite cu misiunea regenerării și desvoltării rasei. Din nefericire s'a abuzat peste măsură în cariera lor pe hipodrom de unele din elementele posibile din acest punct de vedere. Nu ne putem aștepta din această cauză la mare lucru dela ele la herghelie.

Deocamdată nu rămâne altă posibilitate decât o îmbunătățire cum am spune interioară, cu mijloacele proprii și elementele în ființă, sporite cu câteva exemplare selecționate de pe turf, câtăntă la ridicarea nivelului producției lor prin încrucișări cât mai judicioase, îngrijite cât mai intensă și așezare la loc cât mai potrivit pentru creșterea calului.

Un rol important revine Asociației proprietarilor și crescătorilor care, în fine și-a văzut recunoscută ființa legală și personalitatea juridică. Ea va trebui să înlocuiască pentru micii crescători, cași pentru cei mai mari, sprijinul și încurajarea pe care organele oficiale s-au arătat incapabile a le da. Sforțurile asociației vor trebui să fie îndreptate față de situația actuală, în special în direcția ajutorării crescătorilor. Fără crescători nu putem avea alergări, mai ales acum când importarea de alergători de oare care clasă din străinătate este exclusă.

Ajutorarea și încurajarea micilor crescători credem că s'ar putea face în primul loc prin gruparea elementelor ce le aparțin într-o herghelie bine organizată, întreținută și condusă, sub auspiciile și controlul asociației, unde s'ar putea avea la îndemână un etalon de valoare, conducerea unor specialiști cu experiență, un local și o instalație apropiate și o îngrijire cât mai serioasă. Asemenea înjghebări datorite chiar asociației particulare a unor grupuri de micii crescători există în alte țări și dau roade foarte bune prin ridicarea nivelului producției.

Am continuat astfel progresul în ceea ce privește calitatea, chiar dacă va trebui să ne resemnăm o bucată de vreme la o scădere simțitoare a numărului.

D. XENOPOL

LA FLOREASCA
GROAZNIC IN MARE FORMA

Ziua XVII-a, Sâmbătă 17 Decembrie

TEREN BUN

I. Pr. GLAȘATAI (Grupa H) 2100 metri

1 Rezi	e 7:100, 3:03 ¹	Crotenco	29	50:12 ³⁰
2 Bacșis	a 8:100, 3:08 ¹	Gaidav	41	44:12 ³⁰
3 Champion	a 7:100, 3:09 ¹	Uobrescu	45	57:13 ³⁰
4 Tombola	e 7:100, 3:12 ¹	S. Corol	24	22:13 ³⁰
5 Frou Frou	e 8:100, 3:12 ¹	Borysac	52	38:13 ¹⁵

Trib. C. 29, Pl. 15, 18, Pel. C. 50, Pl. 29, 38.
Pr. I. 9000, II. 2500, III. 1000, IV. 500 lei.
Rezi (Jeno și Margabina) e antrenată de I. Crotenco; proprietar: grajdul Greaca.

Cota ringului: Champion 4, Frou Frou 4, Bacșis 2¹/₂, Rezi 2, Tombola 2.

II. Pr. GIURUJ (condiție) 1600 metri

1 Tușis	a 3:167, 2:47 ¹	Hauser	21	22:14 ³⁰
2 Valea	e 3:164, 2:47 ¹	M. A-sky	40	42:14 ³⁰
3 Beau Pierre	a 3:163, 2:51 ¹	V. A-sky	50	45:14 ¹⁵
4 Balta	e 3:167, 2:54 ¹	Raymer	119	95:14 ¹⁵
5 Pungasu	a 3:167, 2:54 ¹	I. C-dache	63	52:14 ¹⁵
6 Sir Caid	a 3:160, 2:55 ¹	S. Corol	79	131:14 ¹⁵
7 Ganymede	a 3:164, 3:01 ¹	Jama	63	52:15 ⁰⁰

Trib. C. 21, Pl. 26, 16, Pel. C. 24, Pl. 15, 15.
Pr. I. 7000, II. 1300, III. 700 lei.
Tușis (Texas și Elza) e antrenat de I. Hauser; proprietar: herghelia Rodica.

Cota ringului: Sir Caid 6, Ganymede 6, Balta 4, Pungasu 4, Tușis 2, Valea 2, Beau Pierre 1¹/₂.

III. Pr. GRANAT (handicap) 1600 metri (Rep. II-a)

1 Groaznic	a 12:165, 2:30	Gaidav	40	55:13 ³⁰
2 Cara Picina	e 1:162, 2:30 ¹	Crotenco	48	45:13 ³⁰
3 Fuga	e 1:164, 2:30 ¹	Dumitrescu	49	54:13 ³⁰
4 Căpkerozza	e 1:167, 2:31 ¹	Crotenco	49	54:13 ³⁰
5 Fag	a 1:163, 2:31 ¹	I. C-dache	65	50:13 ³⁰
6 Jakab	a 1:160, 2:32 ¹	Tassopol	111	95:13 ³⁰
7 Alred	a 1:161, 2:33 ¹	Stehman	48	80:13 ³⁰
8 Vupea	e 1:160, 2:34 ¹	Raymer	143	14:13 ³⁰

Trib. C. 40, Pl. 21, 19, 15, Pel. C. 55, Pl. 10, 25, 17.
Pr. I. 4500, II. 1000, III. 500 lei.
Groaznic Electric Todd și Gipsy Constantino) e antrenat de N. Gaidav; proprietar: d-na O. Serian.

Cota ringului: Vupea 10, Alred 8, Căpkerozza 8, Jakab 5, Cara Picina 4, Groaznic 3, Fag 3, Fuga 2.

IV. Pr. GOLA (record) 1600 metri

1 Alice	e 9:160, 2:31 ¹	B. Marcu	82	250:12 ³⁰
2 Ovar	a 9:160, 2:31 ¹	Dobrescu	37	42:13 ³⁰
3 Zurich	e 10:165, 2:32	Raymer	44	48:13 ³⁰
4 Maruca	e 10:170, 2:32	Barna	36	42:13 ³⁰
5 Domnita	e 8:168, 2:32 ¹	M. A-sky	100	21:13 ³⁰
6 Adonis	a 10:171, 2:33 ¹	I. Matak	74	50:12 ³⁰
7 Riquette	e 9:161, 2:33 ¹	D. Botea	37	34:13 ³⁰
8 Electra	e 9:169, 2:34 ¹	I. C-dache	128	225:13 ¹⁵

Trib. C. 82, Pl. 45, 17, 18, Pel. C. 250, Pl. 22, 16, 15.
Pr. I. 4500, II. 1000, III. 500 lei.
Alice (New York și Nelly) e antrenată de J. Marcu; proprietar: c-a E. Benckendorf.

Cota ringului: Alice 8, Domnita 6, Electra 5, Ovar 4, Maruca 4, Zurich 3, Riquette 3, Adonis 2¹/₂.

Programul a fost bogat. Insuficient apreciat însă de turfiști, cari s'au deplasat în număr restrâns. Reuniunea merita o soartă mai bună.

Rezultatele au amestecat victoriile favoritelor cu ale outsiderilor. Au fost însă toate dominate de forma excepțională a câtorva concurenți. În primul rând Groaznic, care a reușit să-și apropie proba principală a zilei, confirmând în finală condiția maximă atinsă. În splendoare s'a arătat și Rezi, ridicându-se o serie de adversari, recușit din elita trapașilor nostri. Pensionara grajdului Greaca poate fi socotită o demnă rivală pentru cei mai buni. Imbogățirea cavalerei noastre cu un element pretios, constituie un fapt îmbucurător. Medalia își are, din păcate, reversul ei. Compararea, care nu poate fi evitată, între clasa trapașilor noștri și cea a cetera din țara de unde a venit învingătoare, în Ungaria, Rezi a fost de departe de pleida vedetelor. La noi e sortită să stea pe primul plan. Alergările noastre de trap n'au eșit din epoca primară. Ca valoarea intrinsecă, Reuniunea s'a încheiat cu o biruință egal de semnificativă. Jakab se schimbă continuu în mâinile lui Tassopol. Acum câțiva luni era absolut inutilizabil.

După cum spuneam mai sus, Rezi s'a plimbat în premiul Glașatai. Partida s'a lămurit din primele sute de metri. La prima trecere, prin fața tribunei, pensionara grajdului Greaca își asigurase un avantaj hotărât.

Tombola a încercat s'o apropie. Corol, când s'a convins că nu e posibil, a pus mâna jos, lăsând pe Bacșis să lupte cu Champion pentru locul al doilea. Din nou a eșit învingător armăsarul d-nei Serian.

Premiul Giurgiu s'a petrecut între Valea și Tușis. Deși prima s'a comportat mai bine ca oricând, a fost obligată să cedeze pasul, armăsarul hergheliei Rodica învingând mai ușor decât s'a părut. Hauser nu i-a cerut eforturi inutile. Izbânda i-ar fi fost mult mai ușoară dacă n'ar fi galopat între ocoluri, unde înalțarea irezistibil. Beau Pierre în fruntea celorlalți, angajajii într-o cursă de galop.

Repriza primă a premiului Granat a fost mult mai spectaculoasă. Cara Picina a dus un train vertiginos, urmat de aproape de Fuga. La jumătatea liniei drepte prima a scăpat de această supărătoare companie. A apărut însă Groaznic, care înainta irezistibil. La lini-ii, armăsarul a triumfat net. Cara Picina nu-și mai găsea picioarele. Totuși exhibiția ei trebuie reținută. Denotă o

6 Makvirag	e 7:1650, 2:35 ¹	I. C-dache	141	83
7 Zori de Zi	a 5:1610, 2:36	Pavlik	—	—
8 România	e 5:1610, 2:37 ¹	D. Pavel	453	322
9 Talfun	a 9:1620, 2:39	D. Botea	790	433
10 Iby	a 4:1630, 2:39	V. A-sky	39	371
11 Anici	a 5:1610, dep.	Hauser	162	161

Trib. C. 36, Pl. 16, 29, Pel. C. 31, Pl. 16, 37, 34.
Pr. I. 7000, II. 1300, III. 700 lei.

Vraja (Centurion Molodot și Volga) e antrenată de S. Corol; proprietar: most. C. Mărzescu.

Cota ringului: Makvirag 10, România 10, Iby 10, Talfun 8, Anici 8, Lumea 6, Hanibal 5, Enyem 5, Olala 2¹/₂, Vraja 1¹/₂.

VI. Pr. GRANAT (handicap) 1600 m. (Rep. II-a)

1 Groaznic	a 12:165, 2:30	Gaidav	25	20:13 ³⁰
2 Ovar	a 9:167, 2:30 ¹	Dobrescu	39	61:12 ³⁰
3 Fuga	e 1:164, 2:30 ¹	Dumitrescu	77	132:13 ¹⁵
4 Valea	e 1:169, 2:30 ¹	B. Marcu	63	45:12 ³⁰
5 Cara Picina	e 1:162, 2:30 ¹	Granic	161	300:13 ¹⁵
6 Zurich	e 10:165, 2:31 ¹	Raymer	177	221:13 ¹⁵
7 Maruca	e 9:170, 2:31 ¹	I. C-dache	141	78:12 ³⁰
8 Domnita	e 8:169, 2:32	M. A-sky	150	121:13 ³⁰
9 Vupea	e 9:160, 2:33 ¹	A. Botea	453	487:13 ³⁰
10 Adonis	a 10:171, 2:33 ¹	Matak	270	162:13 ³⁰

Trib. C. 25, Pl. 15, 21, 27, Pel. C. 26, Pl. 15, 19, 22.
Pr. I. 8000, II. 2500, III. 1000, IV. 800 lei.

Groaznic (Electric Todd și Gipsy Constantino) e antrenat de N. Gaidav; proprietar: d-na O. Serian.

VII. Pr. GRAAL (record) 1500 metri

1 Jianul	a 3:1530, 2:40 ¹	Crotenco	29	33:14 ¹⁵
2 Uranie	e 4:1540, 2:40 ¹	I. Matak	29	53:14 ¹⁵
3 Rugina	e 3:1530, 2:41 ¹	S. Corol	136	61:14 ¹⁵
4 Gerila	a 3:1520, 2:41 ¹	I. C-dache	103	61:14 ¹⁵
5 Vraja II	e 5:1620, 2:45 ¹	Raymer	116	84:14 ¹⁵
6 Geambasu	a 4:1570, 2:47 ¹	I. Marcenco	19	22:14 ¹⁵
7 Liulișu II	e 4:1600, 2:47 ¹	N. Ionescu	323	452:14 ¹⁵
8 Iby	a 4:1540, 2:47 ¹	Pavlik	161	168:14 ¹⁵
9 Zori de Zi	e 5:1640, 2:48 ¹	Borysac	—	—
10 Mimoza	e 3:1500, 2:52 ¹	Stehman	172	264:15 ⁰⁰

Trib. C. 29, Pl. 33, 22, 27, Pel. C. 33, Pl. 21, 19, 27.
Pr. I. 6000, II. 1300, III. 700 lei.

Jianul (Iokar și Vrabia) e antrenat de G. Adamov; proprietar: c-a E. Benckendorf.

Cota ringului: Vraja II 16, Liulișu II 12, Mimoza 10, Taci 8, Jianul 5, Rugina 4, Gerila 4, Uranie 3, Geambasu 1¹/₂.

VIII. Pr. GARLENI (condiție) 1600 de metri

1 Jakab	a 11:1640, 2:30 ¹	Tassopol	37	54:13 ¹⁵
2 Roland	a 11:1600, 2:34 ¹	Dobrescu	—	—
3 Sari	e 9:1600, 2:34 ¹	I. C-dache	—	—
4 Ultimo	a 12:1600, 2:36 ¹	Raymer	—	—
5 Komondor	a 9:1620, 2:38 ¹	A. Botea	—	—
6 Fiu	a 11:1610, 2:42 ¹	Sumaravov	—	—
7 Marica	e 6:1660, 2:43 ¹	Matak	—	—
8 Gogo	a 5:1600, dep.	D. Botea	—	—

Trib. C. 37, Pl. 16, 19, 34, Pel. C. 54, Pl. 15, 19, 20.
Pr. I. 7000, II. 2000, III. 700, IV. 300 lei.

Jakab (Jonathan și Minnie Senator) e antrenat de T. Tassopol; proprietar: d-na A. Chirculescu.

Cota ringului: Fiu 16, Gogo 10, Marica 8, Ultimo 6, Jakab 4, Roland 3, Sari 3, Komondor 3.

o bună lungime asupra Lumei, care s'a apărut neașteptat de frumos. Exhibiția denotă că beneficiază de plenitudinea mijloacelor. Hanibal a sfârșit al treilea, într-o sosire înșirată. Altă performanță care trebuie subliniată. Armăsarul își vine în condiție.

Premiul Graal a stat la discreția grajdului Benckendorf. Jianul — și cu deosebire Uranie — au făcut vid în jurul lor. O timidă opunere din partea lui Gerila. Intins peste puterile lui, armăsarul a sărit, lăsând pe cei 2 colegi de grajd să se aranjeze la sosire, în ordinea preferințelor grajdului. Uranie a cedat pasul lui Jianul. Câțiva spectatori și-au exprimat vehement supărarea, pricinuită de pierderea primilor. Manifestație total deplasată. Jocul nu poate precumpăni interesele grajdurilor.

N'aveau decât să observe că Jianul purta culorile favorite, Uranie fiind cșarfată. Era mai greu însă de scotpat biruința capriciosului armăsar.

Premiul Garleni a oferit un spectacol asemănător. Jakab a pus stăpânire pe situație după parcursul primilor 500 de metri. Pe linia dreaptă nu exista decât un singur candidat, care își mărea inutil avantajul. Tassopol a voit probabil să impresioneze și să se fleteze cu transformarea radicală a bătrânului fiu al lui Iona-than. A reușit din plin. Nu i se pot contesta meritele. Roland a rămas al doilea, la distanță respectuoasă, precedând pe Sari, a cărei reîntregire a fost oarecare.

Desigur că organele conducătoare ale diferitelor societăți franceze de curse vor ține seamă de acest deziderat, luând măsurile necesare. Asemenea măsuri, trebuie să recunoaștem, se impun neapărat a fi luate și la noi. În special la Floreasca se abuzează de reținerea calilor la start.

Preocuparea alimentară a jocului nu trebuie să treacă înaintea oricăror alte considerațiuni.

UN DEZIDERAT

Substituire de cai

Scandal încheiat cu o descalificare

În lumea curselor de trap din Franța s'a descoperit de curând o gravă afacere de fraudă care a avut mare răsunet și care a fost sancționată în chipul cel mai sever de către organele conducătoare. Comitetul «Societății de încurajare pentru ameliorarea cal